از جنس امروز

وقتی مدیران اقتصادی حرف‌های «نگو» دارند

دستگاه را خاموش کنید می‌خواهم حرف بزنم

علی آرمان

■ در کار ما گاهی اوقات اتفاقات جالبی رخ می‌دهد، البته گاهی اوقات. در بیشتر مواقع این اتفاقات آنقدر شیرین است که از گفتن آن پرهیز می‌کنیم تا دل کوچک شما به حال ما نسوزد. یکی از این اتفاقات جالب، گفت‌وگو با آن دسته از مدیران دولتی است که دل پری دارند؛ اما در مقابل دستگاه کوچک ضبط‌صوت خبرنگاران دست در سینه جمع می‌کنند و بسیار متین سخن‌فرسایی می‌کنند. در واقع برای این مدیران سخن گفتن دو رو دارد، یک رو زمانی است که شما دستگاه ضبط‌صوت را در مقابل آنها روشن می‌کنید و روی دیگر زمانی است که گلوی مدیران پر می‌شود از کلمات تقریبا «نگو» و درخواست می‌کنند تا ضبط‌صوت را خاموش کنیم و بعد با صدای بلند و تغییر در امواج صوتی حرف‌هایی می‌زنند که تا به حال نشنیده‌ای.

تبصره: این رفتار نهادینه شده در میان بسیاری از مدیران دولتی با خصوصیت اقتصادی وجود دارد و به دوره خاصی از سیستم برنامه‌ریزی اقتصادی کشور ارتباطی ندارد.

یک: با مقدمه قبلی حالا فرض کنید که خبرنگار هستید و برای گفت‌وگو با یکی از مدیران دولتی بعد از یک ساعت انتظار به اتاق آقای مدیر هدایت می‌شوید.

دو: مدیر از جای خود بلند می‌شود و از شما استقبال می‌کند. در ابتدا با لبخندی ظریف و همان طور که با دگمه پیراهن خود روی گلو بازی می‌کند به شما می‌گوید: امان از شما خبرنگاران، سوال‌های سخت نپرس.

سه: حالا شما به نرمی لبخند می‌زنید و همان طور که با دگمه پیراهن خود بازی می‌کنید در دل به این درخواست آقای مدیر یک تلنگر محکم می‌زنید و خط و نشان می‌کشید.

چهار: مصاحبه آغاز می‌شود. تا دقایق اول همه چیز خوب جلو می‌رود. در واقع هیچ مشکلی وجود ندارد. آقای مدیر سیل فعالیت‌های خود و همکارانش را ردیف می‌کند. بعد از چند دقیقه آقای مدیر به این نتیجه می‌رسد که همه چیز خوب است و هیچ‌کس، هیچ مشکلی ندارد؛ یعنی فقر وجود ندارد، فاصله طبقاتی وجود ندارد، زندگی قسطی وجود ندارد. چند شغله بودن برای تساوی میان درآمدها و هزینه‌ها وجود ندارد و خلاصه اوضاع گل و بلبل است.

پنج: معمولا پذیرش حرف‌های مدیران دولتی برای خبرنگاران ساده نیست و هنگام شنیدن هر سخن با هر سطحی از واقعیت باید بالاخره شتکی به سخنان مدیران بزنند و آنها را در حلقه یک چالش نه چندان بزرگ گرفتار کنند. برای همین فرض کنید که شما هم دست از سر آقای مدیر بر نمی‌دارید. برای همین از اینجا به بعد همان اتفاق تاریخی در گفت‌وگو با مدیران دولتی آغاز می‌شود: «لطف کنید دستگاه را خاموش کنید می‌خواهم حرف بزنم.»

شش: باز هم فکر کنید که شما خبرنگارید برای همین در بهترین حالت از دقیقه ۱۵ یا شاید هم از دقیقه ۲۰ و در نهایت از دقیقه ۲۵ آقای مدیر شروع می‌کند و بعد از هر گیردادنی که شما دارید یک‌بار دستگاه ضبط صوت را خاموش می‌کند و آن وقت صدا بالا می‌رود و شما خنده‌تان می‌گیرد و نمی‌توانید بخندید و کلافه می‌شوید و در نهایت می‌خندید اما بسیار آرام و زیر لب‌هایی که از درد با دندان‌ها گره خورده‌اند و گس شده‌اند.

هفت: در این مرحله آقای مدیر به کمک شما می‌آید و از شما خواهش می‌کند که راحت لبخند بزنید و خودش هم پا به پای شما می‌آید. این اتفاق تکرارشدنی‌ترین تجربه خبرنگارانی است که دل در گروی مصاحبه دارند. در پایان نیز البته آن چیزی که دست شما را می‌گیرد همان حرف‌های گل و بلبل است چون شما اجازه ندارید سخنانی که هنگام خاموشی دستگاه پخش می‌شود را چاپ کنید، آنها حرف‌های «نگو» است. برای همین یک‌بار دیگر فرض کنید که خبرنگار هستید، با این ماجرایی که در تاریخ سخنوری مدیران دولتی نهادینه شده چه می‌کنید. آیا بهتر نیست که اصلا فکر نکنید خبرنگارید. برای همین، همین الان از خواندن این ستون دست بکشید.

گوشه

صادرات نفت ایران به مانگلور هند از سر گرفته شد

■ **فارس:** دو مقام نزدیک به شرکت پالایشگاهی مانگلور هند با اشاره به ازسرگیری صادرات نفت ایران به این شرکت اعلام کردند یک محموله نفتی ایران به‌سوی این شرکت ارسال شده و یک محموله دیگر در حال بارگیری است. به گزارش رویترز، شرکت مانگلور پرداخت بدهی‌های نفتی خود را به ایران از طریق هالک بانک ترکیه در استانبول آغاز کرده است. پس از تصمیم ماه دسامبر بانک مرکزی هند مبنی بر متوقف شدن کلیه مبادلات ارزی ایران و هند در چارچوب اتحادیه پایاپای پولی آسیا شرکت‌های هندی قادر به پرداخت بدهی‌های خود به ایران نبودند. تنش هفت‌ماهه در روابط ارزی ایران و هند موجب شد تا شرکت ملی نفت ایران اعلام کند صادرات نفت به این کشور را طی ماه آگوست متوقف خواهد کرد. یک مقام آگاه در این‌باره گفت: نخستین محموله نفتی ایران به شرکت مانگلور پیش از این بارگیری و به سوی هند صادر شده است و دومین محموله نیز به زودی بارگیری خواهد شد.

ایجاد اشتغال با برنامه ۵۰هزار میلیارد تومانی

چاپخانه پول فعال می‌شود

شرق: «فضای کسب‌وکار دچار قفل و زنجیر شده است.» این جمله را دیروز علی لاریجانی رییس مجلس شورای اسلامی گفت اما همزمان یکی دیگر از مدیران اقتصادی دولت به خبرگزاری ایسنا گفت که برای ایجاد اشتغال در سال ۹۰ معادل ۳۲درصد از کل منابع مالی مورد نیاز (۵۰هزار میلیارد تومان) باید از تسهیلات بانکی فراهم شود. اینکه چگونه در شرایطی که اقتصاد ایران با قفل‌شدگی در فضای کسب‌وکار مواجه است مدیران دولتی می‌خواهند با حراج منابع بانکی، باری بزرگ از روی دوش اشتغال بردارند ادعایی است که به نظر می‌رسد فقط خود دولتی‌ها می‌توانند به چالش‌های موجود پاسخ دهند. البته از سوی دیگر، فارغ از شرایط موجود برای فضای کسب‌وکار همه فعالیت‌های اقتصادی، بانک‌ها نیز این روزها بدون شک یکی از بدترین دوران خود را در حوزه اقتصاد ایرانی مزمزه می‌کنند.

این سخن، بدون شک ربطی به تعارفات سیاسی و اقتصادی ندارد بلکه واقعیتی است که نمی‌توان از زیر سایه آن شانه خالی کرد. در چند سال پیش وقتی برای نخستین‌بار به شدت بحث ایجاد اشتغال از طریق پرداخت پول مطرح شد کارشناسان اقتصادی با شدت چنین شیوه‌ای را در تولید اشتغال و رفع بیکاری داسی دانستند که گلوی اقتصاد را نشانه رفته است. پیش‌بینی آنها به وقوع پیوست و امروز بعد از صرف میلیاردها دلار از منابع بانکی برای تولید اشتغال، مسوولان دولتی فقط با کاهش شدید تعریف اشتغال (بر اساس میزان کارایی در طول یک هفته) می‌توانند از عملکرد خود در حوزه اشتغال دفاع کنند. اطلاعات موجود نشان می‌دهد که تا پایان سال ۱۳۸۶ بیش از ۲۰هزارمیلیارد تومان منابع بانکی برای تولید اشتغال صرف شد اما درنهایت در بهار ۸۹ مسوولان دولتی میزان اشتغال را نزدیک به ۱۵درصد معرفی کردند و اکنون نیز با ملاک قرار دادن فقط یک‌ساعت کار در طول هفته برای معرفی شاغلان، باز هم میزان بیکاری نزدیک به ۱۲درصد است.

همین مساله نشان می‌دهد که هزینه کردن منابع مالی بدون باز کردن قفل‌های فضای کسب‌وکار شاید رها کردن گلوله‌ای در تاریکی باشد. از سوی دیگر اما این روزها بیش از هر زمان دیگری نمایندگان مجلس و بسیاری از کارشناسان با قاطعیت می‌گویند که بنگاه‌های صنعتی در ایران با ۳۰درصد ظرفیت کار می‌کنند. آگاهان اقتصادی هیچ ابایی ندارند که بگویند تولید در اقتصاد ایرانی تعطیل شده است با این اوصاف چگونه می‌توان اشتغال ایجاد کرد، آن هم با صرف ۵۰هزار میلیارد تومانی از منابع بانکی؟ آیا بهتر نیست اگر بانک‌ها توانی دارند صرف زیرسازی‌های صنعتی کنند و درنهایت نیز بنگاه‌های صنعتی وظیفه تولید اشتغال را برعهده بگیرند. از سوی دیگر اما یک نکته را نباید فراموش کرد و آن هم اینکه بانک‌ها نیز نمی‌توانند به سادگی ۵۰هزار میلیارد تومان در اختیار طرح‌های تولید اشتغال قرار دهند.

گزارش‌های موجود نشان می‌دهد که در سال‌های ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹ و تا اردیبهشت ۹۰ هر سال به ترتیب بانک‌ها ۱۰۴/۶درصد، ۱۰۹/۷درصد، ۱۱۰/۵درصد، ۱۰۷/۴درصد، ۱۱۲/۵درصد، ۱۰۹/۳درصد ارایه تسهیلات به سپرده‌ها داشته‌اند یا به تعبیری دیگر در غیاب سپرده‌ها بیشتر از جیب خود مجبور بودند تا از پس تسهیلات تکلیفی برآیند. از همین منظر در چند روز گذشته شبکه بانکی، تغییر و تحولات زیادی را نیز تجربه کرده است. حذف دو چهره تاثیرگذار در مناسبات اقتصادی دولت از شورای پول و اعتبار بدون شک معنایی ندارد جز اینکه دولتی‌ها خود نیز به زیان تصمیم ناگهانی خود در کاهش سود سپرده‌ها پی برده‌اند. بدون شک برای دولتی که موج بزرگی از تسهیلات تکلیفی را دارد حجم سپرده‌ها می‌تواند بسیار مهم باشد اما در فرآیندی کاملا متضاد شاهدیم که در چند سال گذشته همواره سپرده‌ها ضریب کمتری نسبت به تسهیلات داشته‌اند. در سال ۸۶ رشد سپرده‌ها ۲۹/۸درصد بوده است اما در همین سال میزان رشد تسهیلات ۳۶درصد است. در سال ۸۷ میزان رشد سپرده‌ها ۱۱/۵درصد بوده است اما میزان رشد تسهیلات ۱۲/۸درصد بوده است. در سال ۸۸ میزان رشد سپرده‌ها ۲۵درصد بوده است اما میزان رشد تسهیلات ۲۶/۶درصد بوده است. در سال ۸۹ نیز این نسبت ۳۱درصد به چیزی حدود ۳۹درصد بوده است. از سوی دیگر از سال ۸۵ در هیچ سالی جز سال ۸۹ شبکه بانکی نتوانسته است ۵۰هزار میلیارد تومان تسهیلات بدهد. فقط در سال ۸۹ بیش از ۸۰هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخته شده است. برای همین استفاده ۵۰هزار میلیارد تومانی از تسهیلات بانکی برای ایجاد اشتغال در شرایطی که شبکه بانکی در تعلیق توان مالی به سر می‌برد، این نگرانی را ایجاد کرده که دولت دست به چاپ پول بزند. بیش از این احمد توکلی چهره اقتصادی مجلس با قاطعیت از چاپ پول سخن گفته بود. این اتفاق می‌تواند بدترین زیان را برای الگوی اقتصادی کشور داشته باشد. به عبارتی فارغ از تورم و میزان نقدینگی که در نقطه جوش اقتصاد کشور قرار دارد، چاپ پول می‌تواند گره‌ای بزرگ‌تر برای اقتصاد ایرانی محسوب شود. آیا واقعا هیچ راهی به‌جز حراج منابع بانکی برای ایجاد اشتغال وجود ندارد؟

عملکرد شبکه بانکی از سال ۱۳۸۵ تا اردیبهشت ۱۳۹۰ میلیارد ریال

سال	مانده سپرده‌ها	سپرده‌های جذب شده در هر سال	سپرده‌ها پس از کسر سپرده قانونی	مانده تسهیلات	تسهیلات پرداختی در هر سال	نسبت تسهیلات به سپرده‌ها (درصد)
اسفند ۱۳۸۵	۱۳۴۰۶۱۳	–	۱۱۴۹۱۴۲	۱۲۰۲۸۳۱	–	۱۰۴/۶
اسفند ۱۳۸۶	۱۷۴۱۴۰۴ (۲۹/۸)	۴۰۰۷۹۱	۱۴۹۴۶۸۳	۱۶۴۰۷۹۳ (۳۶)	۴۳۷۹۶۲	۱۰۹/۷
اسفند ۱۳۸۷	۱۹۴۳۲۸۱ (۱۱/۵)	۲۰۱۸۷۷	۱۶۷۵۷۷۶	۱۸۵۲۳۵۵ (۱۲/۸)	۲۱۱۵۶۲ (-۵۲)	۱۱۰/۵
اسفند ۱۳۸۸	۲۴۲۴۴۴۲ (۲۵)	۴۸۱۱۶۱	۲۱۳۱۶۲۷	۲۲۸۹۶۱۵ (۲۳/۶)	۴۳۷۲۶۰ (۱۰۷)	۱۰۷/۴
اسفند ۱۳۸۹	۳۱۸۷۶۷۱ (۳۱)	۷۶۳۲۲۹	۲۸۲۳۱۸۴	۳۱۷۷۸۹۵ (۳۸/۷)	۸۸۸۲۸۰ (۱۰۳)	۱۱۲/۵
اردیبهشت ۱۳۹۰	۳۳۴۱۶۶۳ (۳۲)	–	۲۹۶۴۷۳۷	۳۲۴۲۴۹۷ (۳۹/۸)	۶۴۶۰۲	۱۰۹/۳

*اعداد داخل پرانتز درصد رشد نسبت به مدت مشابه است.

منبع: بانک مرکزی

یادداشت

تسهیلات اشتغال‌زایی اقدامی غیرکارشناسی

شکور اکبرنژاد*

ایجاد اشتغال پایدار و کاهش نرخ بیکاری یکی از اهداف ترسیم شده در سند چشم‌انداز ۲۰ساله کشور است که تاکید فراوانی هم به آن شده است. اینکه دولت بخواهد از طریق پرداخت تسهیلات ۵۰هزار میلیارد تومانی به میزان اشتغال وعده داده شده جامه عمل بپوشاند، فی‌نفسه کار خوبی است اما نباید فراموش کرد که در حال حاضر دولت بدهی‌هایی به بخش خصوصی دارد که پرداخت آن می‌تواند موجب رونق تولید در واحدهای بزرگ صنعتی از جمله صنعت برق شود. بنابراین اگر دولت توانایی تخصیص این میزان اعتبار در قالب تسهیلات به اشتغال‌زایی را دارد باید در وهله اول پرداخت بدهی‌ها را در دستور کار قرار دهد تا با بازگشت رونق به واحدهای تولیدی، ضمن استفاده از حداکثر ظرفیت این واحدها، از بیکار شدن عده‌ای از شاغلان نیز جلوگیری شود. از طرفی نباید فراموش کرد دولت در اجرای اشتغال‌زایی تجربه ناموفق بنگاه‌های زودبازده را در کارنامه خود دارد که بنا بر گزارش‌های رسیده بیش از ۷۰درصد تسهیلات پرداخت شده انحراف داشته و باوجود پرداخت تسهیلات نه تنها میزان شغل مورد انتظار ایجاد نشد بلکه با افزایش نقدینگی در بازار، شاهد رشد صعودی تورم نیز بودیم که بسیاری از مسایل اقتصادی کشور را تحت تاثیر قرار داد و در نهایت به بیکاری بخشی از شاغلان ختم شد. مسوولان نباید فراموش کنند در حال حاضر اقتصاد ایران دوران تورم ناشی از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها و افزایش نقدینگی ناشی از پرداخت یارانه نقدی را پشت سر می‌گذارد و در صورت تزریق نقدینگی جدید شاهد رشد بی‌رویه تورم و اخلال در اقتصاد کشور خواهیم بود. در نظر داشته باشید که تزریق هر هزار میلیارد تومان نقدینگی به اقتصاد بیش از ۱/۵درصد تورم ایجاد می‌کند حتی اگر نیمی از مبلغ در نظر گرفته شده برای ایجاد اشتغال انحراف داشته باشد با تورمی ۳۷درصدی روبه‌رو خواهیم بود. در نظر داشته باشید ایجاد اشتغال صرفا با هزینه و پرداخت تسهیلات سنگین حاصل نمی‌شود و در مواقع اندکی حمایت از صنایع می‌تواند ضمن حفظ صنعت از بیکار شدن عده‌ای نیز جلوگیری کند. به‌طور مثال دولت می‌تواند با حمایت از صنایعی همچون کفش، فرش و چرم ضمن کمک به پویایی مجدد در این بخش‌ها، اشتغال موجود را نیز حفظ کند. دولت می‌تواند با اندکی تامل و تدبیر در بسیاری از بخش‌های اقتصادی کشور با حمایت‌های حداقلی به نتایج بزرگی دست پیدا کند. اگر بخواهیم واقع‌بینانه به این موضوع نگاه کنیم در می‌یابیم که دولت در سال‌های اخیر برنامه‌های گوناگونی برای اشتغال‌زایی داشته است که با بی‌تدبیری مسوولان و عدم مطالعه لازم، زمینه‌ساز مشکلات بسیاری در اقتصاد ایران شده است و به نظر می‌رسد تخصیص ۵۰هزار میلیارد تومان برای ایجاد اشتغال نیز بدون تفکر و برنامه‌ریزی لازم بوده است و باید منتظر عواقب آن در اقتصاد کشور بود.

*عضو کمیسیون اقتصاد مجلس شورای اسلامی

دلار و پوند همسو شدند

شرق: وضعیت دلار یا دست‌کم حال و روز آن در چند روز آتی هنوز مشخص نیست. بازارهای جهانی هم برای تصمیم‌گیری درخصوص وضعیت و روند حرکت تا روز دوشنبه فرصت دارند. به این ترتیب فردا بازار و مشتریانش تصمیم جدید خود را با بالا یا پایین آمدن ارزش دلار درخصوص آن اعلام خواهند کرد.

دیروز همزمان با همین بلاتکلیفی در بازار آزاد ارز ایران دلار و پوند کمی گران شدند اما در مقابل یورو از جای خود تکان نخورد. در اولین روز هفته دلار در صرافی‌ها هزار و ۱۳۷ تومان خریداری می‌شد اما هنگام فروش هزار و ۱۴۴ تومان خرج روی دست مشتری‌ها می‌گذاشت. از سوی دیگر پوند هم که روز پنجشنبه در بازار غیررسمی هزارو ۸۸۳ تومان قیمت داشت در روز شنبه هزار و ۸۸۸ تومان قیمت خورد، یعنی پنج تومان گران‌تر از روز معاملاتی پیش از آن.

این در حالی است که کسانی که به قصد فروش پوند دیروز به بازار ارز رفتند در مقابل هر واحد پول انگلیس هزار و ۸۷۸ تومان عایدشان شد. یورو واحد پول اروپایی هم در روز مورد بررسی هزار و ۶۴۰ تومان از سوی صرافی‌ها خریده می‌شد و هزار و ۶۴۵ تومان فروش می‌رفت یعنی درست به همان قیمت روز پنجشنبه. دیروز بانک مرکزی قیمت هر دلار را ۱۰۵۶ تومان تعیین کرد.

به این ترتیب باز هم مانند چند روز گذشته قیمت دلار در بازار رسمی تغییر چشمگیری را نشان نداد. قیمت هر یورو هم در این روز توسط بانک مرکزی هزار و ۵۰۸ تومان تعیین شد که باز هم طی چند روز گذشته تغییر خاصی نداشته است.

اما در بازارهای جهانی تحلیل‌ها از وضعیت فعلی نشان می‌دهد که دلار با نگرانی نسبت به رکود بزرگ‌ترین اقتصاد جهان و وخیم‌تر شدن بحران بدهی اروپا که به تقاضا برای دارایی‌هایی پرمخاطره‌تر ضربه زد، در برابر ۱۵ ارز از ۱۶ ارز همتای خود صعود کرد.

به گزارش بلومبرگ، موسسه اعتبارسنجی «استاندارد اند پور» پس از تعطیلی بازارها در روز جمعه، رتبه آمریکا را یک رتبه کاهش داد و از AAA به AA+ رساند.

فرانک سوییس در هفته گذشته به رکورد بالایی در برابر دلار و یورو رسید. ارز آمریکا روز جمعه پس از آماری که نشان داد نرخ بیکاری در آمریکا در ماه ژوییه کاهش یافته، ترقی کرد.

پیش‌بینی می‌شود بانک مرکزی آمریکا که قرار است نهم ماه آگوست نشست برگزار کند، نرخ‌های بهره را تا اواسط سال ۲۰۱۲ تغییر ندهد. نکته دیگر اینکه ارزش دلار برای نخستین هفته در سه هفته گذشته در برابر یورو افزایش یافت و با ۰/۸ درصد ترقی، از ۱/۴۳۹۸ دلار در ۲۹ ژوییه به ۱/۴۲۸۲ دلار در برابر هر یورو رسید.

این ارز برای نخستین بار در پنج هفته گذشته در برابر ین افزایش یافت و با ۲/۱ درصد ترقی به ۷۸/۴ین رسید که بزرگ‌ترین جهش از اول آوریل محسوب می‌شود. ین ۱/۳درصد در برابر ارز واحد اروپایی یورو کاهش یافته و به ۱۱۱/۹۷ ین رسید.

ارز	قیمت (تومان)	تغییر (تومان)
دلار آمریکا	۱۱۴۴	+۴
یورو	۱۶۴۵	–
پوند انگلستان	۱۸۸۸	+۵
دلار کانادا	۱۲۰۷	-۳
یک‌صد ین ژاپن	۱۴۴۵	-۵
درهم امارات	۳۱۳	+۱

تداوم گرانی سکه

شرق: اوضاع بازارهای جهانی هنوز به سامان نرسیده و این در حالی است که تعطیلات پایان هفته در حالی آغاز شد که قیمت طلا همچنان در عرش سیر می‌کند.

در آخرین روز معاملاتی هفته‌ای که گذشت هر اونس طلا هزار و ۱۶۶ دلار و ۹۰سنت ارزش داشت. به این ترتیب از آنجا که بحران در بازارهای جهانی افول نکرده، طلا کماکان مطمئن‌ترین راه برای سرمایه‌گذاری به شمار می‌آید. به هر حال بازارهای داخلی دیروز در شرایطی هفته جدید کاری را آغاز کردند که بازارهای جهانی در تعطیلات به سر می‌برند و مشتریان آن به شدت امیدوارند با پایان یافتن تعطیلات، بحران فروکش کرده باشد. در چنین شرایطی در بازار آزاد، قیمت هر سکه بهار آزادی طرح قدیم و جدیدگران شد.

در پانزدهمین روز مرداد هر قطعه سکه بهار آزادی طرح قدیم با سه‌هزار تومان افزایش نسبت به روز پنجشنبه ۴۵۵هزار تومان فروش رفت. این در حالی است که مشتریان سکه بهار آزادی طرح جدید هم برای هر قطعه از آن ۴۴۳هزار تومان هزینه کردند یعنی سه‌هزار تومان بیشتر از آخرین روز معاملاتی هفته پیش. رشد قیمت در مورد نیم‌سکه هم هزارو ۵۰۰تومان بود به این ترتیب ارزش هر سکه از این نوع ۲۲۱هزار و ۵۰۰تومان ثبت شد. ربع‌سکه بهار آزادی هم در روزی که گذشت ۱۲۵هزار تومان قیمت خورد یعنی درست به همان قیمتی که روز پنجشنبه فروش می‌رفت. در اولین روز هفته بانک مرکزی هم قیمت‌های جدید را برای عرضه در بازار رسمی و شعب بانک ملی اعلام کرد.

بر این اساس دیروز در بازار رسمی هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۴۳۸هزار و ۸۸۰تومان ارزش داشت. نیم‌سکه بهار آزادی هم در همین روز ۲۱۹هزار و ۴۴۰تومان فروش رفت. این در حالی است که در شعب منتخب بانک ملی هر قطعه ربع‌سکه ۱۲۱هزار و ۱۶۰تومان ارزش داشت. به هر حال ناگفته پیداست که در روزهای آینده احتمالا بازار سکه که تا به امروز سرسختانه در برابر نوسان قیمت مقاومت کرده واکنش بیشتری به اتفاقات نشان خواهد داد.

معاملات طلا روز جمعه با اعلام توافق بدهی میان بانک مرکزی اروپا، ایتالیا و اسپانیا که تقاضا را برای پناهگاه مالی کم کرد، از رکوردهای اخیر خود کاهش بهای بیشتری یافتند.

به گزارش وال استریت ژورنال، سرمایه‌گذاران در هفته‌های اخیر در بحبوحه نگرانی‌ها نسبت به گسترش بحران بدهی اروپا به اقتصادهای بزرگ‌تری مانند ایتالیا و اسپانیا، به سوی طلا هجوم آورده و قیمت‌ها را در اوایل هفته گذشته به رکورد بالای هزار و ۶۸۴دلار و ۹۰سنت در هر اونس رساندند.

طلا در مواجهه با آشفتگی‌های مالی، بهتر از دارایی‌های دیگر ارزشش را حفظ می‌کند. با این همه گزارش‌ها در مورد توافق بانک مرکزی اروپا برای خرید اوراق قرضه ایتالیایی و اسپانیایی در ازای تعهد این کشورها برای انجام اصلاحات اقتصادی، هراس بازار را کاهش داد و موجب پایین‌تر رفتن قیمت طلا برای دومین روز متوالی شد.

طلا و سکه	قیمت (تومان)	تغییر (تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۴۵۵۰۰۰	+۳۰۰۰
بهار آزادی طرح جدید	۴۴۳۰۰۰	+۳۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۲۲۱۵۰۰	+۱۵۰۰
ربع سکه بهار آزادی	۱۲۵۰۰۰	–
هرمثقال طلای ۱۸ عیار	۲۰۸۵۱۰	+۹۶۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۴۵۲۵۰	+۲۱۰

شاخص‌ها زمین خوردند

شرق: بورس‌های جهانی چند روزی است که حال و روز خوبی ندارند از آن جمله می‌توان به بازارهای اروپایی اشاره کرد که ظرف همین روزهایی که گذشت بدترین و شدیدترین افت سه سال اخیر را پشت سر گذاشتند. همزمان با همین افت دیروز بورس تهران پرونده نزول شاخص در هفته گذشته را تکمیل کرد و به این ترتیب با افت ۳۰۸ واحدی به یک قدمی مرز ۲۵هزار واحد پرتاب شد. اما آیا سقوط شاخص کل بورس تهران زیر سایه بحران جهانی اتفاق می‌افتد؟

واقعیت این است که بورس تهران اگرچه از قیمت‌های جهانی تاثیر می‌پذیرد اما در صعود و سقوط‌های خود، چندان پایبند وضعیت شاخص‌های جهانی نیست ضمن اینکه به گفته حرفه‌ای‌های بازار، اثر ریزش بورس‌های دنیا بر بازار سهام ایران روانی است نه مالی. به هر حال با توجه به سنت سنوات گذشته و رسیدن ماه رمضان، افت دسته‌جمعی شاخص‌ها چندان عجیب به نظر نمی‌رسد هرچند که ظاهرا افت شاخص‌های جهانی، این نزول و کسادی را تشدید کرده است.

به هر حال در داد و ستدهای دیروز بورس تهران و در اولین روز کاری هفته، ۱۹۷ میلیون سهم و حق‌تقدم به ارزش ۵۳۳میلیاردو ۳۲۶میلیون ریال در ۱۹هزارو ۳۴۸ نوبت معاملاتی دست به دست شدند. دست آخر هم شاخص کل با کاهشی ۳۰۸واحدی به رقم ۲۵هزار و هشت رسید و شاخص ۳۰ شرکت بزرگ ۲۶ واحد پایین آمد و شاخص آزاد شناور افتی ۴۵۷واحدی را تجربه کرد.

همچنین شاخص‌های بازار اول و دوم به ترتیب شاهد افتی ۲۹۰ و ۷۴واحدی بودند و شاخص صنعت با کاهشی ۲۸۸واحدی به رقم ۱۹هزارو ۲۳۷ واحد رسید. این در حالی است که صدرنشینی بازار دیروز نیز با نمادهای پارس پامچال، کاشی نیلو، حق تقدم بیمه البرز، حق تقدم ایران ترانسفو، عمران و توسعه فارس، ایران ترانسفو، صدرا، قند نیشابور، گرانیت بهسرام و قند مرودشت با بیشترین رشد قیمت بود. ملی مس، فولاد مبارکه، سرمایه‌گذاری غدیر، مپنا، گل گهر، سایپا، چادرملو، توسعه معادن و فلزات و مخابرات بیشترین تاثیر را بر افت شاخص داشتند.

در نهایت اینکه می‌توان گفت بازار دیروز در سایه تحولات جهانی، روز پر تلاطمی را پشت‌سر گذاشت. بیشترین ترکش‌های افت بازارهای جهانی مربوط به گروه فلزات و در صدر آنها ملی مس بود که با صف فروش کار خود را آغاز کرد اما در اواسط بازار صف فروش جمع‌آوری شد. حتی با این افت شدید قیمت مس، هنوز هم قیمت‌های برآوردی بودجه ملی مس بالاتر از قیمت‌های جهانی است. تا پایان سال، این شرکت می‌تواند عایدی حدود ۶۵تومان را (با مفروضات کنونی) حاصل کند و حمایت معتبری نیز در ۴۸۵تومان رقم قبلی را پوشش می‌دهد.

در این گروه فرآوری مواد معدنی، کالسیمین و توسعه معادن روی از پس صف فروش برنیامدند و تنها ملی سرب و روی به واسطه حمایت شرکت «ساختمان و مسکن جهان» به درصدهای مثبت رسید. افت نمادهای این گروه با توجه به تعطیلی بازارهای جهانی، برای امروز (یکشنبه) نیز محتمل است.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
شاخص کل	۲۵۰۰۸/۱	-۳۰۸/۲
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۱۵۷۲/۷	-۲۶/۸
شاخص آزاد شناور	۳۲۴۴۱/۴	-۴۵۷/۹
شاخص بازار اول	۲۱۳۰۸/۲	-۲۹۰/۳
شاخص بازار دوم	۲۹۵۷۸/۷	-۷۴
شاخص صنعت	۱۹۲۳۷/۲	-۲۸۸/۲

اکنون

سخنگوی اقتصادی دولت خبر داد

ابلاغ استانداردهای انتشار آمار دستگاه‌ها

■ **ایسنا:** به گفته وزیر امور اقتصادی و دارایی، از این پس آمارهای اقتصادی یا از طریق مرکز آمار منتشر می‌شوند یا دستگاه‌ها موظفند آمارهایشان را در چارچوبی که مرکز آمار اعلام می‌کند، منتشر کنند. سیدشمس‌الدین حسینی درباره دلایل واگذاری محاسبه و انتشار آمارهای اقتصادی از بانک مرکزی به مرکز آمار اظهار کرد: دلیل این کار مستندات قانونی است. طبق قانون برنامه پنجم توسعه که ابلاغ شده و لازم‌الاجراست، در راستای ساماندهی، یکپارچگی و پرهیز از موازی‌کاری مرجع رسمی تهیه و انتشار آمار، مرکز آمار ایران خواهد بود و مستندات قانونی در این زمینه صراحت دارد. وی گفت: در همین راستا مرکز آمار ایران موظف است ظرف یک سال استانداردها و شاخص‌های لازم را در این زمینه تهیه کند و دستگاه‌هایی هم که می‌خواهند آمار منتشر کنند، باید آمارهایشان مطابق این استانداردها باشد. سخنگوی اقتصادی دولت گفت: بانک مرکزی سالیان سال این کار را انجام داده است و این انتقال وظیفه در چارچوب قانون انجام می‌شود، البته مرکز آمار هم در ارایه آمار حساب‌های ملی پتانسیل مناسبی از خود نشان داده بود. وی ادامه داد: از سال ۱۳۱۱ تا ۱۳۳۸ آمارهای اینچنینی را بانک ملی تهیه می‌کرد. سال ۱۳۳۸ این کار به بانک مرکزی منتقل شد و حالا هم مرکز آمار متولی انجام این کار است. هم مرکز آمار و هم بانک مرکزی پتانسیل انتشار آمار را دارند اما در این زمینه باید چارچوب قانونی در نظر گرفته شود. حسینی گفت: قانون وظایف هر کدام از این دو دستگاه را مشخص کرده و جلساتی هم برای تدوین استانداردهایی که آمارها بر اساس آن منتشر شود، برگزار شده و به زودی اعلام خواهد شد.

افتتاح بخشی از آزادراه تهران – شمال تا اسفندماه

■ **مهر:** وزیر راه و شهرسازی با اعلام اینکه قراردادهای آینده مسکن مهر با انبوه‌سازان در سه‌ماهه چهارم سال بسته می‌شود، گفت: قطعه چهار آزادراه تهران - شمال امسال و قطعه یک این آزادراه، سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد. علی نیکزاد درباره پایان زمان ساخت آزادراه تهران- شمال، گفت: این پروژه با همان مکانیزم قبل در حال ساخت است و قطعه چهار آن یعنی از نوشهر تا مرزن‌آباد در سال‌جاری به بهره‌برداری می‌رسد. وی افزود: قطعه یک این آزادراه (از تهران تا شهرستانک به طول ۳۲ کیلومتر) در سال ۹۱ و ساخت قطعه‌های دو و سه هم با واگذاری به بخش خصوصی ادامه می‌یابد تا کار ساخت این آزادراه پایان یافته و به بهره‌برداری برسد.

تولید پراید متوقف شد

■ **ایسنا:** «سایپا دیگر پراید تولید نمی‌کند». این جمله قائم‌مقام گروه خودروسازی سایپاست. سعید فلاحی، قائم‌مقام گروه خودروسازی سایپا، می‌گوید تولید این محصول در سایپا متوقف شده است. سایپا از اسفندماه پارسال موفق شده با تغییراتی در پلت فرم پراید و تغییر نام آن به پلت فرم ایکس۱۰۰ آن طور که فلاحی می‌گوید این محصول را کاملا متعلق به خودش کند. حالا دیگر کیا موتورز به جز در مواردی مانند گرفتن خدمات مهندسی در برخی از بخش‌ها که ظاهرا سودهای میلیونی و میلیاردی برای این شرکت به دنبال دارد، کاری با این محصول دهه هشتادی ندارد. در حال حاضر چهار نوع پراید یا آن‌طور که مدیران سایپا اصرار دارند، چهار نوع محصول سایپا به نام‌های ۱۱۱، ۱۳۱، ۱۳۲ و ۱۴۱ تولید می‌شود که هر کدام با امکانات متفاوت به بازار می‌آیند.

مظفری، جانشین احتمالی قاسمی

■ **مهر:** مراسم تودیع و معارفه فرمانده جدید قرارگاه خاتم‌الانبیاء امروز در شرکت مهندسی «سپاسد» برگزار می‌شود. شواهد و قراین حاکی از آن است که از میان چهار گزینه احتمالی تصدی فرماندهای قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء ابوالقاسم مظفری‌شمس به‌عنوان تصدی این جایگاه معرفی شود. این خبر هنوز از سوی مسوولان قرارگاه تایید یا تکذیب نشده و این احتمال وجود دارد تا در لحظات آخر تصمیم دیگری در این خصوص اتخاذ شود. ابوالقاسم مظفری‌شمس ریاست هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران و همچنین ریاست انجمن تونل ایران را برعهده داشته است. گفتنی است، سید پرویز فتاح رییس بنیاد تعاون سپاه و وزیر سابق نیرو در دولت احمدی‌نژاد، سید مسعود میرکاظمی وزیر سابق نفت و همچنین وزیر اسبق بازرگ